

Witold Gombrowicz

IWONA
Burgundin prinsessa

suomennos Nina Korimo

**OHJAUS, LAVASTUS, MUSIIKKI, PROJISOINNIT
OHJAAJAN ASSISTENTTI
VALOSUUNNITTELU
VIDEOMATERIAALI**

Mikko Kanninen
Katri Häti
Samuli Hytönen
Mikko Kanninen,
Samuli Hytönen ja Viva!
Jonna Lindström

PUKUSUUNNITTELU, MASKEERAUS, PERUUKIT

**PUKUJEN VALMISTUS
VALOKUVAT
JULISTE JA FLYER**

Heli Pakkanen
Antti Hatvala
Antti Hatvala ja
Mikko Kanninen
Erkki Honkakoski
ja Petri Tuhkanen
Aki Suzuki

LAVASTEET

BUTO-OPETTAJA

ROOLEISSA:

IWONA
Kuningas IGNACY
Kuningatar MARGAREETA
Prinssi FILIP
KAMARIHERRA
IZA
CYRYL
CYPRIAN
INOCENTY
WALENTY
Hovineiti I
Hovineiti II
Iwonan tädit

RYHMÄ I
Ilona Pukkila
Teemu Koskinen
Petra Saaristo
Lauri Tanskanen
Jari-Pekka Rautiainen
Mervi Takatalo
Anna Lipponen
Juho Markkanen
Tomi Alatalo
Toni Harjajärvi
Heidi Lindén
Elina Korhonen
Henna Vänninen
ja Elina Korhonen

NÄTY 2. vsk
RYHMÄ E
Elina Korhonen
Tomi Alatalo
Henna Vänninen
Juho Markkanen
Toni Harjajärvi
Anna Lipponen
Heidi Lindén
Lauri Tanskanen
Teemu Koskinen
Jari-Pekka Rautiainen
Mervi Takatalo
Ilona Pukkila
Petra Saaristo
ja Ilona Pukkila

VALO- JA ÄÄNIAJO

TAMK / Taide & viestintä / valoilmaisu 2. vsk
Meri Ekola, Emilia Haapala, Hannu Hautalahti,
Mikko Leskinen, Jerita Lähteenmäki, Laura
Nokkala, Matias Ojanen ja Jenni Pystynen

Ryhmä E esiintyy 21.10., 26.10., 30.10., 9.11., 12.11., 16.11. ja 18.11.
Ryhmä I esiintyy 23.10., 28.10., 7.11., 11.11., 14.11., 17.11. ja 19.11.

Eesityksen oikeuksia valvoo Teater och musik förlaget. Musiikissa on käytetty nuotitusta lähteistä: Ruotsin virsikirja, espanjalaiset kansansävelmät, keskiaikaiset madrigaalit yms.

Iwona, Burgundin prinsessa on Witold Gombrowiczin ensimmäinen näytelmä. Se julkaistiin 1935. Kirjailija on kirjoittanut näytelmästään seuraavanlaisen tiivistelmän:

1. Näytös

Prinssi Filip kihlaa epämiellyttävän Iwonan, koska hänen itsetuntoansa loukkaa tytön epänaiseellinen ja luotaantyöntävä olemus. Ja toisaalta, koska hän on mielestään totaalisen vapaa yksilö, hän ei anna tytön epämiellyttävyyden vaikuttaa itseensä siten kuin se vaikuttaa luonnollisella tavalla kaikkiin muihin kanssaihmiisiin. Kuningas Ignacy ja Kuningatar Margareeta hyväksyvät poikansa kihlauksen, koska Filip uhkaa aiheuttaa skandaalin, jos he kieltäytyvät.

2. Näytös

Tapahtuu kuitenkin niin, että Iwona rakastuu prinssiin. Yllättyneenä tästä prinssi tuntee velvollisuudekseen vastata tähän rakkauteen, ihmisenä ja ennen kaikkea miehenä. Hän haluaisi rakastaa Iwonaa siten kuin tämä rakastaa häntä.

3. Näytös

Iwonan läsnäolo hovissa aiheuttaa outoja komplikaatioita. Prinssin kihlaus nostaa pintaan paljon leikinlaskua ja huimia juoruja. Iwonan vaikeneminen, epäsosiaalisuus ja passiivisuus saattavat kuninkaallisen perheen vaikeaan asemaan. Hänen luonnollinen karisman puutteensa saa aikaan vaarallisia assosiaatioita koskien jokaisen hovissa olevan henkilön mahdollisia omia puutteita. Epätäydellisen naurun epidemia iskee hoviin. Kuningas muistaa nuoruuden syntinsä, Kuningatar (pöytälaatikkorunoilija) ei voi enää kätkeä kauhuja, joita hänen runonsa hänessä herättävät: nehän kertovat Iwonasta! Absurdit epäilykset heräävät. Joka päivä typeryyks ja järjettömyys kasvavat. Kaikki tietävät tämän. Prinssi tietää sen myös, mutta ei tiedä mitä hänen pitäisi tehdä. Hän tietää, että hänen asemansa Iwonan suhteen on epänormaali. Kuinka hän voi enää suojella itseään? Hän uskoo

löytäneensä tehokkaan keinon rauhoittaa tunteensa: hän eroaa Iwonasta, lähentelee julkisesti erästä hovin naista ja kihlaa tämän. Mutta ero Iwonasta on mahdoton:

prinssi tietää, että Iwona tulee aina ajattelemaan häntä, että Iwonalla tulee aina olemaan mielessään kuva onnellisesta nuoresta parista. Iwonalla on kuristava ote hänestä! Prinssi päättää tappaa Iwonan.

4. Näytös

Kuningas, Kuningatar, Kamariherra ja Prinssi yrittävät kaikki erikseen tappaa Iwonan. Mutta suora tappamisen akti on heille mahdoton: se vain tuntuu vähän typerältä ja absurdilta; he eivät löydä tarpeeksi järkevää syytä siihen; kaikki konventiot ovat sitä vastaan. Petollisuus, raakalaisuus, tyhmyys ja järjettömyys kasvavat kauhistuttaviin mittoihin. Kamariherran neuvosta he päättävät järjestää murhan ja samaan aikaan pitää yllä kaikkea ylevää, mitä kuuluu kuninkaallisuuteen, eleganssiin ja ylemmyyteen... Se tulee olemaan murha "ylhäältä" eikä "alhaalta".

Yritys osoittautuu menestykseksi. Kuninkaallinen perhe saa takaisin asioiden normaalin tilan ja rauhan.

Esityksen kesto 2 h 15 min

(sis. väliaika 15 min)

Kiitos

TAMK / Taide & viestintä / Eero Pölönen

Tampereen Sähkölaitos

Tampereen Teatteri

Tampereen Työväen Teatteri

Teatterikorkeakoulu / VÄS

Helsingin yliopisto / Luonnontieteellinen keskusmuseo / Eläinmuseo

Paperia Ky

Jarmo Lehtonen

Sanna-Mari Lähteenmäki ja Wilhelmiina Ahonen

näty